

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē
॥ śrī saṅkṣēpa sundarakāṇḍam ॥

This document has been prepared by
Sunder Kidāmbi
with the blessings of
śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan
His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

॥ śrī saṅkṣēpa sundarakāṇḍam ॥

tatō rāvaṇanītāyāḥ sītāyāḥ śatrukarśanaḥ |

iyēṣa padamanvēṣṭuṃ cāraṇācaritē pathi || 1.1 ||

yathā rāghavanirmuktaḥ śaraḥ śvasanavikramaḥ |

gacchēttadvadgamiṣyāmi laṅkāṃ rāvaṇapālitām || 2 ||

praviśya nagarīṃ laṅkāṃ kapirājahitaṅkaraḥ |

cakrē'tha pādaṃ savyaṃ ca śatrūṇāṃ sa tu mūrdhani || 3 ||

dr̥ṣṭamantaḥpuraṃ sarvaṃ dr̥ṣṭā rāvaṇayōṣitaḥ |

na sītā dr̥śyatē sādhvī vr̥thā jāto mama śramaḥ || 4 ||

praviśanniṣpataṃścāpi prapatannutpatannapi |

sarvamapyavakāśaṃ sa vicacāra mahākapiḥ || 5 ||

aśōkavanikā cēyaṃ dr̥śyatē yā mahādrumā |

imāmabhigamiṣyāmi na hīyaṃ vicitā mayā || 6 ||

aśōkavanikāyāṃ tu tasyāṃ vānarapuṅgavaḥ |

tatō malinasamvītāṃ rākṣasībhiḥ samāvṛtām || 7 ||

upavāsakṛśāṃ dīnāṃ niḥśvasantīṃ punaḥ punaḥ |

dadarśa śuklapakṣādaḥ candrarēkhāmivā'malām || 8 ||

tāṃ samīkṣya viśālākṣīmadhikaṃ malināṃ kṛśām |

tarkayāmāsa sītēti kāraṇairupapādibhiḥ || 9 ||

asyā dēvyā manastasmin tasya cāsyāṃ pratiṣṭhitam |
tēnēyaṃ sa ca dharmātmā muhūrtamapi jīvati || 10 ||

ēvaṃ sītāṃ tadā dṛṣṭvā hr̥ṣṭaḥ pavanasambhavaḥ |
jagāma manasā rāmaṃ praśaśaṃsa ca taṃ prabhum || 11 ||

rājā daśarathō nāma rathakuñjaravājimān |
tasya putraḥ priyō jyēṣṭhastārādhipanibhānanaḥ || 12 ||

rāmō nāma visēṣajñaḥ śrēṣṭhaḥ sarvadhanuṣmatām |
tasya satyābhisandhasya vṛddhasya vacanāt pituḥ |
sabhāryaḥ saha ca bhrātrā vīraḥ pravrajitō vanam || 13 ||

tatastvamarṣāpahṛtā jānakī rāvaṇēna tu |
sa mārgamaṇastāṃ dēvīm rāmaḥ sītāmaninditām |
āsasāda vanē mitraṃ sugrīvaṃ nāma vānaram || 14 ||

sugrīvēṇāpi sandiṣṭā harayaḥ kāmarūpiṇaḥ |
dikṣu sarvāsu tāṃ dēvīm vicinvanti sahasraśaḥ || 15 ||

tasyā hētōrvisālākṣyāḥ sāgaram vēgavān plutaḥ |
yathā rūpāṃ yathā varṇāṃ yathā lakṣmīm ca niścītām |
aśrauṣaṃ rāghavasyāhaṃ sēyamāsāditā mayā || 16 ||

jānakī cāpi tacchrutvā vismayāṃ paramaṃ gatā |
sā dadarśa kapim tatra praśritaṃ priyavādinam || 17 ||

tāmabravīnmahātējā hanūmān mārutātmajaḥ |
ahaṃ rāmasya sandēśāt dēvi dūtastavāgataḥ || 18 ||

vaidēhi kuśalī rāmastvāṃ ca kauśalamabravīt |
lakṣmaṇasca mahātējā bhartustē'nucaraḥ priyaḥ || 19 ||

sā tayōḥ kuśalaṃ dēvī niśaṃya narasiṃhayōḥ |
prītisaṃhr̥ṣṭasarvāṅgī hanumantam athābravīt || 20 ||

kalyāṇī bata gāthēyaṃ laukikī pratibhāti mē |
ēti jīvantamānandō naraṃ varṣasatādapi || 21 ||

bhūya ēva mahātējā hanumān mārutātmajaḥ |
abravīt praśritaṃ vākyaṃ sītāpratyayakāraṇāt || 22 ||

rāmanāmāṅkitaṃ cēdaṃ paśya dēvyaṅgulīyakam |
pratyayārthaṃ tavānītaṃ tēna dattaṃ mahātmanā || 23 ||

gr̥hītvā prēkṣamāṇā sā bhartuḥ karavibhūṣaṇam |
bhartāramiva saṃprāptaṃ jānakī muditā'bhavat || 24 ||

tatō vastragataṃ muktvā divyaṃ cūḍāmaṇiṃ śubham |
pradēyō rāghavāyēti sītā hanumatē dadau || 25 ||

tatastu hanumān vīrō babhaṅja pramadāvanam |
dāsō'haṃ kōsalēndrasya rāmasyākliṣṭakarmaṇaḥ || 26 ||

na rāvaṇasahasraṃ mē yuddhē pratibalaṃ bhavēt |
ardayitvā purīṃ laṅkāmbhivādya ca maithilīm |
saṃr̥ddhārthō gamiṣyāmi miṣatāṃ sarvarakṣasām || 27 ||

vēṣṭayanti sma lāṅgūlaṃ jīrṇaiḥ kārpāsakaiḥ paṭaiḥ |
tailēna pariṣicyātha tē'gniṃ tatrāvapātayan || 28 ||

dīpyamānē tatastasya lāṅgūlāgrē hanūmataḥ |
rākṣasyastā virūpākṣyaḥ śaṃsurdēvyāstadapriyam || 29 ||

maṅgalābhimukhī tasya sā tadāsīnmahākapēḥ |
upatasthē viśālākṣī prayatā havyavāhanam || 30 ||

yadyasti patisūśrūṣā yadyasti caritaṃ tapaḥ |
yadi vāstyēkapatnītvam śītō bhava hanūmataḥ || 31 ||

hanūmatā vēgavatā vānarēṇa mahātmanā |
laṅkāpuraṃ pradagdham tadrudrēṇa tripuraṃ yathā || 32 ||

ēvamāśvāsya vaidēhīṃ hanūmān mārutātmajaḥ |
gamanāya matiṃ kṛtvā vaidēhīmabhyavādayat || 33 ||

tataḥ sa kapiśārdūlaḥ svāmisanandarśanōtsukaḥ |
ārurōha giriśrēṣṭhamariṣṭamarimardanaḥ || 34 ||

nipapāta mahēndrasya śikharē pādapākulē |
drṣṭā sītēti vikrāntaḥ saṅkṣēpēṇa nyavēdayat || 35 ||

prītimantastataḥ sarvē vāyuputrapurassarāḥ |
mahēndrāgraṃ parityajya puḍuvuḥ plavagarṣabhāḥ || 36 ||

nipēturharirājasya samīpē rāghavasya ca |
hanumāṃśca mahābāhuḥ praṇamya śirasā tataḥ |
niyatāmakṣatāṃ dēviṃ rāghavāya nyavēdayat || 37 ||

tau jātāśvāsau rājaputrau veditvā
taccābhijñānaṃ rāghavāya pradāya |

dēvyā cākhyātaṃ sarvamēvānupūrvyāt
vācā saṃpūrṇaṃ vāyuputraḥ śaśaṃsa || 38 ||

vasiṣṭhō vāmadēvaśca jābālratha kāśyapaḥ |
kātyāyanaḥ suyajñaśca gautamō vijayastathā || 39 ||

abhyaṣiñcan naravyāghraṃ prasannēna sugandhinā |
salilēna sahasrākṣaṃ vasavō vāsavaṃ yathā || 40 ||

āyuṣyamārōgyakaraṃ yaśasyaṃ
saubhrāṭṛkaṃ buddhikaraṃ śubhaṃ ca |
śrōtavyamētanniyamēna sadbhiḥ
ākhyānamōjaskaraṃ ṛddhikāmaiḥ || 41 ||

|| iti śrī saṅkṣēpa sundarakāṇḍam samāptam ||